NHẬN DIỆN CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH, BỒI DƯỠNG TINH THẦN YÊU NƯỚC, GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG, KỸ NĂNG SỐNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG HÀNG HẢI VÀ ĐƯỜNG THỦY I TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

QUÁCH THỊ VINH
Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I

Nhận bài ngày 05/11/2025. Sửa chữa xong 20/12/2025. Duyệt đăng 29/12/2025.

Abstract

Although the war ended decades ago, the country has never been entirely free from threats to political stability. Hostile forces, both domestic and foreign, continue their attempts to undermine the leadership of the Communist Party of Vietnam and destabilize the socialist system through increasingly sophisticated tactics. Maritime – Inland Waterway College No. 1 has actively carried out the political mission assigned by the Party and the State by fostering patriotism, educating students in ethics, lifestyle, and life skills, and contributing to the protection of the Party's ideological foundation in the current context. Identifying the subversive methods used by hostile groups and proposing appropriate educational solutions is essential for strengthening students' awareness, moral development, and sense of civic responsibility.

Keywords: *College students, life skills, lifestyle, moral education, subversive plots.*

1. Đặt vấn đề

Hơn 50 năm trôi qua kể từ khi William P. Roger - Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đặt bút ký kí kết Hiệp định Pari về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam. Chiến tranh đã lùi xa, quan hệ giữa hai nước từ cựu thù dần trở thành bạn. Đặc biệt, sau chuyến thăm của Tổng thống Hợp chủng quốc Hoa Kỳ Joe Biden tới Việt Nam từ ngày 10-11/9/2023 theo lời mời của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng thì quan hệ giữa hai nước đã được nâng lên một tầm cao mới. Đó là việc hai nước Việt Nam - Hoa Kỳ chính thức nâng cấp lên quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện, mở ra một giai đoạn lịch sử mới của tình hữu nghị và hợp tác song phương. Tuy nhiên, bên cạnh niềm vui về thành tựu ngoại giao, chúng ta vẫn phải luôn phải nêu cao tinh thần cảnh giác trước những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch. Bởi vì ngay sau ngày 30/4/1975, Cựu ngoại trưởng Mỹ Henry Kissinger đã có lời phát biểu đầy ngạo nghễ và thách thức*: "Những gì mà mấy chục năm nay nước Mỹ không làm được ở trên đất nước này, thì con cháu của các ngài, thế hệ trẻ Việt Nam trong tương lai, nó sẽ giúp nước Mỹ thực hiện được giấc mơ của người Mỹ... Hai mươi năm sau chúng ta sẽ trở lại Việt Nam. Không phải với xe tăng, đại bác, chiến hạm hay pháo đài bay mà bằng xấp đô la. Khi đó, cờ Mỹ sẽ bay không chỉ ở Sài Gòn mà còn hiên ngang giữa lòng Hà Nội. Những gì bom đạn không thể làm được thì sức mạnh của đồng đô la sẽ giải quyết. Người Việt Nam sẽ đón chúng ta như những vị ân nhân*" [11]. Điều đó cho thấy dã tâm chống phá và lật đổ thể chế XHCN của các thế lực thù địch đối với nước ta chưa bao giờ dừng lại, chỉ thay đổi về phương thức và nguy hiểm hơn, chúng hướng trọng tâm chống phá vào thế hệ trẻ Việt Nam - những người chủ tương lai của đất nước. Đây là một âm mưu vô cùng hiểm độc của chúng nhằm thúc đẩy để chuyển hóa thế hệ rường cột của nước nhà dần đi theo con đường phản cách mạng, mất dần niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, tiến tới xóa bỏ CNXH, hướng nước ta theo con đường tư bản chủ nghĩa.

Email: qtvinh@cdhh.edu.vn

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Âm mưu chống phá của các thế lực thù địch hướng tới giới trẻ Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

2.1.1. Trên lĩnh vực chính trị - tư tưởng

Mục tiêu lâu dài của các thế lực thù địch, phản động là lật đổ vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Mục tiêu trước mắt là chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Theo Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về việc tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình hình mới, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch hiện nay tập trung vào bốn nội dung sau: - Phủ định chủ nghĩa Mác-Lê nin; - Phủ nhận tư tưởng Hồ Chí Minh; - Chống phá quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước trên tất cả các lĩnh vực; - Phủ nhận những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử chúng ta đạt được dưới sự lãnh đạo của Đảng. Không khó để nhận ra, trong những năm gần đây, hành động chống phá của chúng ngày càng quyết liệt hơn: làm sống dậy "Chủ nghĩa xét lại", lật sử, ca ngợi những tên tay sai bán nước cầu vinh như Nguyễn Ánh, Ngô Đình Diệm, ca ngợi sự giàu có, phồn vinh của chế độ ngụy quyền Sài Gòn để phủ nhận sự hy sinh xương máu của cha ông chúng ta trong sự nghiệp thống nhất đất nước. Chúng tung tin sai trái, bôi nhọ vị thế, hình ảnh đất nước, bôi nhọ lãnh tụ, các cán bộ cấp cao của Nhà nước, chúng gây chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc thông qua việc reo rắc tư tưởng phân biệt vùng miền "Bắc kỳ - Nam kỳ". Hiểm độc hơn, một số phần tử chống phá ngầm trong ngành Giáo dục còn nung nấu thực hiện âm mưu loại bỏ môn Lịch sử ra khỏi chương trình giáo dục quốc dân khi đề xuất đưa môn này vào nhóm các môn tự chọn. Lịch sử của dân tộc Việt Nam được viết bằng mồ hôi nước mắt, bằng sự hy sinh xương máu của bao thế hệ cha anh trong quá trình dựng nước và giữ nước. Song bằng việc loại bỏ môn Lịch sử ra khỏi chương trình giáo dục quốc dân, chúng muốn tạo ra một thế hệ trẻ: "chán ghét học lịch sử", mù mờ về các giá trị của những bậc tiền nhân trong mấy ngàn năm dựng nước và giữ nước, một thế hệ "trắng trong tư tưởng, trắng trong tim, trắng trong hành động" như Tiktoker Minh Tiến - người sáng lập kênh "Thăng Long TV" đã nói. Một thế hệ thờ ơ với các sự kiện trọng đại, các sự kiện lịch sử, ngày lễ lớn của đất nước… từ đó dẫn tới hệ quả sống không có niềm tin, lý tưởng cách mạng, cuồng các giá trị phương Tây, luôn mồm gào thét đòi đa nguyên, đa đảng, dân chủ, nhân quyền; luôn có thái độ bất hợp tác, chống đối các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

2.1.2. Về đạo đức, lối sống

Thanh niên là lực lượng xã hội nhạy cảm, có nhiều ưu thế song cũng có những điểm yếu và hạn chế nhất định do đặc thù tâm sinh lý lứa tuổi chi phối. Giai đoạn thanh niên là lứa tuổi đẹp đẽ, rực rỡ nhất trong cuộc đời của một con người, lứa tuổi năng động và đầy nhiệt huyết khám phá, kiếm tìm những giá trị mới. Tuy nhiên, do tuổi đời còn ít, họ chưa đủ kinh nghiệm và sự từng trải để suy xét, đánh giá, lựa chọn những giá trị theo sự chỉ dẫn sáng suốt của lý trí và họ cũng dễ bị các cám dỗ của cuộc sống lôi kéo. Lợi dụng đặc điểm tâm - sinh lý lứa tuổi này, mặt trái của nền kinh tế thị trường, các thế lực thù địch đã tìm mọi thủ đoạn để đào tạo, dung dưỡng một bộ phận thanh niên có lối sống thực dụng, sùng bái đồng tiền, suy thoái về đạo đức và lối sống, mơ hồ về lý tưởng sống, về trách nhiệm của thanh niên đối với đất nước, với gia đình và bản thân, bất chấp tất cả để chạy theo lối sống ăn chơi, hưởng lạc, lao vào các tệ nạn xã hội như: Ma túy, cờ bạc, mại dâm... Hậu quả là, hiện nay, có một bộ phận thanh niên sống thiếu ước mơ, hoài bão và lý tưởng. Thay vì dành thời gian và bầu nhiệt huyết tuổi trẻ cho lao động, học tập, nghiên cứu khoa học, cho các sinh hoạt cộng đồng thì lại vùi đầu vào chơi games online, chạy theo các *hot trend* vô bổ trên mạng xã hội, không ít thanh niên dính vào các bẫy chơi cờ bạc, tài xỉu, các trò đỏ đen, các sàn Forex lừa đảo trên mạng, khi bị lừa mất hết cả tiền bạc, họ đã lao vào các lĩnh vực kiếm tiền phi pháp như: trộm cắp, cướp giật, lừa đảo, bắt cóc tống tiền, buôn bán, sử dụng chất cấm... Khi đạo đức, lối sống, nhân cách, nền tảng tinh thần của một bộ phận thế hệ trẻ bị xuống cấp là điều kiện lý tưởng để những luận điệu sai trái, những chiêu trò dụ dỗ, mua chuộc, kích động, thậm chí ép buộc của các thế lực thù địch dễ dàng thâm nhập, thúc đẩy quá trình "tự chuyển hóa" diễn ra nhanh hơn, nguy hiểm hơn.

2.1.3. Cuộc chiến trên không gian mạng

Trong giai đoạn hiện nay, sự chống phá của các thế lực thù địch còn diễn ra ác liệt trên không gian mạng. Lợi dụng thói quen thường xuyên sử dụng mạng xã hội của giới trẻ (Facebook, Youtube, Instagram…và gần đây là Tiktok), chúng âm thầm "*cài đặt*" những tư tưởng phản động, sai trái, mang màu sắc kích động: Đảng Cộng sản Việt Nam là Đảng "độc tài toàn trị", chúng thổi phồng các vấn đề tiêu cực mà quốc gia nào cũng phải đối đầu như: ô nhiễm môi trường, nạn tham nhũng, chúng cổ xúy cho tinh thần "*tự nhục*", chúng soi mói, công kích các sản phẩm Việt Nam sản xuất như ô tô Vinfast... Chúng rêu rao ở nước ta không có "tự do, nhân quyền". Chúng ca ngợi, tâng bốc sự ưu tú của xã hội phương Tây giàu có, ca ngợi nền giáo dục mà chúng gọi là *"nhân văn, khai phóng, tự do, dân chủ"* của các nước tư bản… Trong khi giới trẻ còn non nớt về kinh nghiệm và trải nghiệm, bản lĩnh chính trị chưa được củng cố vững chắc, nếu tiếp cận các luồng thông tin độc hại nói trên lâu dài, lặp đi, lặp lại… sẽ dễ rơi vào trạng thái hồ nghi, hoang mang, cộng thêm tâm lý đám đông thì có thể dẫn tới những nhận thức và hành động sai trái, đi ngược lại lợi ích của Tổ quốc và nhân dân. Tất cả những điều trên đã cho thấy các thế lực thù địch đã không từ một thủ đoạn nham hiểm, xảo quyệt nào nào nhằm chống phá Đảng và nhân dân ta. Tình hình đó đặt ra nhiệm vụ đấu tranh nhằm bảo vệ sự tồn vong của Đảng, của chế độ XHCN mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn. Đây là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và của cả hệ thống chính trị.

2.2. Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I trong cuộc chiến bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Tháng 5 năm 2024, Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I vừa diễn ra lễ kỷ niệm 52 năm thành lập trường (04/5/2072 - 04/05/2024). Trong 52 năm xây dựng và trưởng thành, nhà trường đã không ngừng lớn mạnh và phát triển, luôn là một trong những cơ sở đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành Vận tải biển trong và ngoài nước, dịch vụ cảng biển, logistics và một số ngành khác, phấn đấu đến năm 2025 trở thành trường thành trường cao đẳng chất lượng cao. Sứ mệnh của nhà trường là cơ sở đào tạo kết hợp nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ với triết lý và phương pháp hiện đại; sản phẩm đào tạo đảm bảo chất lượng, thỏa mãn nhu cầu thực tiễn, đạt trình độ theo quy chuẩn của Tổ chức Hàng hải quốc tế nhằm phục vụ chiến lược phát triển kinh tế biển của đất nước và xuất khẩu lao động; Nhiệm vụ của nhà trường là đào tạo nhân lực trình độ Cao đẳng, Cao đẳng nghề; Trung cấp chuyên nghiệp; Trung cấp nghề; Sơ cấp nghề phục vụ cho ngành Công nghiệp Hàng hải, Công nghiệp đóng tàu, dịch vụ Hàng hải; đồng thời huấn luyện bồi dưỡng nghiệp vụ cho Sỹ quan, thuyền viên Hàng hải đáp ứng tiêu chuẩn, năng lực của ngành và các công ước quốc tế về Hàng hải mà Việt Nam là thành viên.

Học tập trong một ngôi trường có bề dày truyền thống về "*dạy nghề và dạy người*", sinh viên (SV) nhà trường mang đầy đủ các đặc điểm của lứa tuổi thanh niên. Lứa tuổi đại trà của SV hệ cao đẳng chính quy là từ 18 - 21 tuổi, cá biệt có những SV không nằm trong khung tuổi trên do đi học muộn hơn các bạn cùng trang lứa. Các em đều có trình độ văn hóa tốt nghiệp trung học phổ thông hoặc tương đương. Hầu hết SV có phẩm chất đạo đức và sức khỏe tốt, có lối sống lành mạnh, nhạy bén với cái mới, năng động của thế hệ Gen Z. Họ có nhiều ưu thế của tuổi trẻ, đây là lứa tuổi có thể tiếp nhận những lý tưởng cao cả, khát khao lý tưởng và hành động thực hiện lý tưởng, hướng tới các giá trị tốt đẹp. Bên cạnh những ưu điểm đó, trong đội ngũ SV vẫn còn tồn tại một số hạn chế như: tính bồng bột, muốn tự khẳng định mình, trong khi bản thân chưa có điều kiện và khi thất bại thì dễ nản chí và trượt dài. Vì tuổi đời còn ít nên chưa đủ kinh nghiệm và sự từng trải để suy xét, đánh giá, lựa chọn những giá trị theo sự chỉ dẫn sáng suốt của lý trí và họ cũng dễ bị các cám dỗ của cuộc sống lôi kéo, dễ trở thành *"con mồi"* để các thế lực thù địch lợi dụng và tấn công trong chiến lược *"Diễn biến hòa bình"* của chúng.

Trong những năm qua, nhà trường luôn trăn trở tìm lời giải đáp cho hai câu hỏi lơn: *"Làm thế nào để SV nhà trường sau khi ra trường trở thành thế hệ những người lao động mới có đủ kiến thức, kỹ năng nghề nghiệp vững vàng, đáp ứng được nhu cầu của thị trường lao động trong và ngoài nước? Cần phải làm gì để bồi dưỡng lòng yêu nước, giáo dục đạo đức, lối sống và kỹ năng sống, trang bị cho SV bản lĩnh chính trị vững vàng trước những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch?"*[10]. Để tìm lời giải đáp cho các vấn đề đó, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường đã tập trung trí tuệ, tâm huyết để xây dựng nên triết lý giáo dục phù hợp với yêu cầu

của công cuộc đổi mới đất nước. Do đó, bên cạnh nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp thì công tác giáo dục, bồi dưỡng lòng yêu nước, giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho SV luôn là nhiệm vụ mà Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I coi trọng và đã đạt được những kết quả nhất định.

2.2.1. Trên mặt trận chính trị - tư tưởng

Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường đã giao trọng trách cho Phòng Công tác học sinh và SV kết hợp với Đoàn Thanh niên và các Khoa, lãnh đạo các trung tâm triển khai các nội dung giáo dục đạo đức, lý tưởng, lối sống, kỹ năng sống cho SV. Đầu khóa, nhà trường tổ chức "Tuần sinh hoạt công dân" cho SV mới nhập học với các nội dung theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo như: nội quy, quy chế đào tạo, công tác HS, SV; quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của nhà nước. Nhà trường tổ chức triển khai sâu rộng cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" trong cán bộ, giáo viên và SV, triển khai các nội dung về giáo dục an toàn giao thông, phòng chống tội phạm ma túy học đường... nhằm nâng cao nhận thức về mục tiêu XHCN, về chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh cho SV, giúp họ hiểu rõ, thông suốt quan điểm, đường lối chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

Đảng ủy và Ban Giám hiệu nhà trường luôn chú trọng công tác phát triển đảng viên mới, đặc biệt là phát triển đảng trong SV. Đảng ủy nhà trường xác định rõ công tác phát triển đảng viên là một nhiệm vụ thường xuyên trong việc xây dựng đảng bộ, chi bộ trong sạch, vững mạnh, không chỉ góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên mà đây còn là nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn cao, phẩm chất chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Lãnh đạo nhà trường tổ chức giao ban hàng tháng với các đơn vị để đánh giá tình hình SV và chỉ đạo cụ thể. Phòng Công tác HS và SV tổ chức giao ban hàng tuần với cán bộ các lớp để phổ biến kế hoạch hoạt động của trường và của Đoàn Thanh niên; đồng thời tiếp nhận ý kiến của SV các lớp để xử lý kịp thời các khúc mắc, vấn đề phát sinh hoặc báo cáo lãnh đạo trường. Đặc biệt, để giáo dục lòng yêu nước, ý thức độc lập chủ quyền của dân tộc cho cán bộ, giáo viên và SV, ngày 27/03/2024 nhà trường đã vô cùng trân trọng và tự hào tổ chức Lễ nhận lá cờ Tổ quốc đã từng tung bay trên cột cờ Lũng Cú (Tỉnh Hà Giang) do Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Hà Giang trao tặng. Hiện lá cờ đang được lưu giữ trang trọng tại phòng truyền thống nhà trường [10].

2.2.2. Trên mặt trận giáo dục đạo đức, lối sống

Nhà trường luôn quan tâm tổ chức các hoạt động ngoại khóa thường niên cho cán bộ, giáo viên và SV nhà trường như: "*Tết trồng cây - Đời đời nhớ ơn Bác Hồ*"; "*Hội trại mùa xuân*" - kỷ niệm ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Đặc biệt, với tinh thần "*Hiến giọt máu đào, trao đời sự sống*", ngày 25/4/2024, Ban Chấp hành Công đoàn trường đã phối hợp cùng Trung tâm Huyết học và Truyền máu Bệnh viện Việt Tiệp tổ chức ngày hội hiến máu tình nguyện. Kết quả, có hơn 300 SV và người lao động đăng ký hiến máu và thu được 251 đơn vị máu. Nghĩa cử cao đẹp này không chỉ góp phần cứu sống người bệnh trong giờ phút hiểm nghèo mà còn thể hiện tinh thần tương thân tương ái, truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta từ ngàn đời.

Bên cạnh đó, hàng năm, cứ mỗi dịp Tết đến, xuân về, nhà trường lại triển khai hoạt động hỗ trợ cho các HS, SV có hoàn cảnh khó khăn, ở xa trường về quê đón Tết Nguyên đán. Đối tượng được nhà trường hỗ trợ kinh phí về quê đón Tết cùng gia đình là những HS, SV thuộc đối tượng chính sách, HS, SV gia đình có hoàn cảnh khó khăn, HS, SV gia đình ở xa trường. Đây là một hoạt động ý nghĩa, thể hiện sự quan tâm, chia sẻ của nhà trường, thầy cô, bạn bè và xã hội đối với SV có hoàn cảnh khó khăn; góp phần giáo dục tinh thần đoàn kết, trách nhiệm, chia sẻ của SV đối với bạn bè và xã hội.

Nhà trường đã bố trí đầy đủ chỗ ở trong Ký túc xá để SV đến từ các tỉnh và thành phố khác trong cả nước yên tâm học tập, rèn luyện. Đội ngũ giáo viên chủ nhiệm tâm huyết, yêu nghề, yêu người, có sứ mệnh chăm sóc và quản lý SV, kịp thời hỗ trợ, giúp đỡ, xử lý các vấn đề phát sinh trong đời sống - tư tưởng… của SV. Đội ngũ cán bộ các lớp cũng được tuyển chọn từ những SV có ý thức đạo đức tốt, có tinh thần kỷ luật và trách nhiệm cao với tập thể và được kiện toàn hàng năm. Số cán bộ lớp này là cánh tay đắc lực giúp nhà trường quản lý, rèn luyện SV, đặc biệt là những SV phải sống và học tập xa gia

đình, giúp SV tránh rơi vào các tệ nạn xã hội, hội nhóm phản động, chống nhà nước dưới nhiều hình thức khác nhau… Bên cạnh các mặt tích cực nói trên, đời sống đạo đức của một bộ phận SV Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I vẫn còn tồn tại những hạn chế như sau: một số SV có biểu hiện suy thoái tư tưởng đạo đức và lối sống, xa rời các giá trị đạo đức truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc, bất chấp tất cả để chạy theo lối sống hưởng thụ, sùng bái đồng tiền, một số khác thờ ơ với những sự kiện chính trị - xã hội của đất nước và ít quan tâm đến các hoạt động chung, thiếu trách nhiệm với cộng đồng, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, nội quy, quy chế của tập thể. Một bộ phận SV có lối sống buông thả, chạy theo bản năng, đánh mất tương lai, sự nghiệp của mình trong games online, các tệ nạn xã hội... Qua tìm hiểu, chúng tôi nhận thấy các mặt hạn chế trên bắt nguồn từ các nguyên nhân sau: - Do sự chống phá của các thế lực thù địch trên các mặt trận: chính trị - tư tưởng, đạo đức, lối sống và trên không gian mạng; - Do môi trường sống tiềm ẩn nhiều yếu tố tác động tiêu cực đến đời sống đạo đức của SV; - Chưa có sự kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong công tác giáo dục đạo đức cho SV [10]. Như vậy, có thể nói những tiêu cực, hạn chế trong đời sống SV phần lớn bắt nguồn từ nguyên nhân ngoại sinh. Đây cũng là những thách thức to lớn đối với công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho SV của nhà trường trong giai đoạn hiện nay.

Vì vậy, để tiếp tục thực hiện tốt công tác bồi dưỡng lòng yêu nước, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho SV Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I cần thực hiện tốt những giải pháp cơ bản sau đây:

- Đẩy mạnh công tác giáo dục đạo đức cho SV theo những chuẩn mực đạo đức mới của Hồ Chí Minh: Đây là giải pháp có ý nghĩa quan trọng và trực tiếp nhất đối với công tác giáo dục đạo đức cho SV Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I trong giai đoạn hiện nay nhằm tạo ra một nguồn nhân lực chất lượng cao, không chỉ giỏi về chuyên môn nghiệp vụ mà còn phải có tình yêu Tổ quốc mãnh liệt, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, lối sống giản dị lành mạnh, có đủ "Đức" và "tài", có sức đề kháng mạnh mẽ chống lại thủ đoạn chống phá của kẻ thù theo các chuẩn mực sau: + *Trung với nước, hiếu với dân:* Trước hết phải giáo dục SV tinh thần yêu quê hương đất nước, có ý chí vươn lên trong học tập, lao động, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Giáo dục tư tưởng "trung với nước" là giáo dục cho SV lòng tự hào dân tộc, thái độ trân trọng, biết ơn sự hy sinh xương máu của bao thế hệ cha anh để giữ gìn hòa bình, độc lập cho đất nước hôm nay. Giáo dục tư tưởng "Trung với nước" đối với SV phải kiên quyết đấu tranh, tố cáo các hoạt động chống chính quyền, nói xấu Đảng và Nhà nước. *"Trung với nước" phải gắn liền với "hiếu với dân"*. Đối với SV, phải giáo dục cho các em hiểu: "*hiếu với dân"* trước hết được thể hiện ở sự kính trọng ông bà, cha mẹ, thầy cô giáo, toàn thể nhân dân. Để phát huy phẩm chất đạo đức này, Đoàn Thanh niên cần tổ chức tốt các phong trào tình nguyện giúp đỡ nhân dân các vùng khó khăn, thiên tai, các gia đình có hoàn cảnh khó khăn; + *Tình yêu thương con người:* Giáo dục tình yêu thương con người đòi hỏi mỗi thầy cô phải là một tấm gương sáng về tinh thần yêu thương, đoàn kết lẫn nhau; là sự quan tâm giúp đỡ SV trong những hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh, là sự khoan dung, tạo điều kiện của thầy cô cho SV sửa chữa lỗi lầm; + *Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư*: Đối với SV, giáo dục đức tính *"Cần"* là giáo dục cho các em thái độ cần cù, siêng năng, sáng tạo trong học tập và nghiên cứu khoa học, chiếm lĩnh những đỉnh cao tri thức của nhân loại. Giáo dục đức tính *"Kiệm"* cho SV phải được thể hiện ở những công việc cụ thể hàng ngày như tắt điện khi ra khỏi phòng học, tiết kiệm điện, nước ở trường, ký túc xá hay khu nhà trọ… SV cần phải được giáo dục đức tính biết quý trọng thời gian, biết sử dụng thời gian một cách hợp lý và có ích, giáo dục lối sống giản dị, tiết kiệm, không nên tiêu xài hoang phí, không lãng phí tiền bạc vào những trò vô bổ. *Liêm, chính, chí công vô tư* cũng là một trong những đức tính mà nhà trường cần tích cực giáo dục cho SV để hình thành một lớp người lao động mới ngay thẳng, trung thực, dám đấu tranh cho lẽ phải, bảo vệ công lý, biết sống vì tập thể. Sau này khi đi làm ở các doanh nghiệp hay trên các thuyền bộ trong và ngoài nước, họ là những người lao động chính trực, thanh liêm, hết mình vì lợi ích chung, lợi ích tập thể; + *Tinh thần quốc tế trong sáng* cũng là một phẩm chất rất quan trọng cần phải có đối với SV. Trong giai đoạn hiện nay, tình hình thế giới và khu vực đang có những diễn biến phức tạp mà nếu không có bản lĩnh chính trị vững vàng thì dễ dẫn đến những bất hòa, mâu thuẫn về mặt mặt chính trị, có thể gây ra những hậu quả khó lường.

- Tạo lập môi trường học đường lành mạnh để giáo dục SV: Cương quyết đấu tranh chống các tệ nạn xã hội trong SV, đảm bảo môi trường học đường trong lành, an toàn cho SV học tập. Nhà trường cần có những hành động thiết thực nhằm nâng cao ý thức đạo đức cho SV như: xây dựng cam kết giữa SV và nhà trường trong việc phòng chống ma túy, chấp hành Luật Giao thông, cam kết thực hiện môi trường xanh, sạch, đẹp và cam kết xây dựng nếp sống văn minh học đường không vi phạm quy chế học tập; không nói tục, chửi bậy; không hút thuốc lá, không xả rác nơi công cộng, lập các hòm thư tố giác tội phạm và các tệ nạn trong học đường… Tất cả những hoạt động đó sẽ góp phần quan trọng giúp SV tránh được các tệ nạn xã hội.

- Kết hợp chặt chẽ hơn nữa giữa gia đình, nhà trường, xã hội trong việc giáo dục đạo đức cho SV: Trước hết, trách nhiệm thuộc về các gia đình; dù con cái đi học xa nhưng vẫn phải thường xuyên quan tâm đến cuộc sống, học tập của con, không nên chủ quan, lơ là, bỏ mặc con hoặc giao phó toàn bộ trách nhiệm cho nhà trường. Gia đình cũng nên tạo điều kiện, khuyến khích con tham gia các hoạt động chính trị - xã hội do Đoàn Thanh niên tổ chức. Nhà trường chỉ đạo Đoàn Thanh niên tổ chức các hoạt động thể thao, giải trí trí sao cho nhiều SV có thể tham gia. Chỉ đạo giáo viên chủ nhiệm các lớp phải quan tâm sâu sắc hơn nữa đến các em, nếu thấy có những hành vi lệch chuẩn phải nhanh chóng kết hợp với gia đình kịp thời giáo dục, chỉnh đốn. Đảng ủy, chính quyền khu dân cư các địa phương nơi có SV ngoại trú cần có sự phối hợp tích cực với nhà trường và gia đình các em trong việc giáo dục đạo đức, lối sống. Khi nhận thấy các biểu hiện lệch chuẩn như uống rượu, đánh bạc, tụ tập với các phần tử xấu cần nhắc nhở, xử lý, liên hệ với nhà trường và gia đình (nếu có thể) để giáo dục các em.

3. Kết luận

Có thể nói, SV Trường Cao đẳng Hàng hải và Đường thủy I được sống ở một thành phố Cảng sầm uất, kinh tế phát triển mạnh mẽ và học tập trong ngôi trường có bề dày truyền thống "dạy nghề, dạy người". Đất nước đang hội nhập kinh tế quốc tế sâu rộng, đây là môi trường thật sự năng động để các em có dịp thể hiện năng lực và bản lĩnh của bản thân mình nhưng đồng thời cũng chứa đựng nhiều khó khăn thách thức. Việc nhận diện các thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, từ đó đưa ra giải pháp bồi dưỡng lòng yêu nước, giáo dục đạo đức và lối sống cho SV có ý nghĩa to lớn. Đó vừa là một yêu cầu trực tiếp, cấp bách, vừa là nhiệm vụ cơ bản lâu dài trong sự nghiệp trồng người của nước ta, góp phần khơi dậy và phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, đấu tranh khắc phục sự suy thoái trong đạo đức lối sống của một bộ phận SV, làm thất bại âm mưu chống phá của các thế lực thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

[1] Ban Chấp hành Trung ương (2011), *Chỉ thị số 03-CT/TW, ngày 14/5/2011 về tiếp tục đẩy mạng cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.*

[2] Ban Tuyên giáo Trung ương (2007). *Tài liệu học tập các Nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa 10 về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới.*

[3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007). *Quy chế số 60/2007/QĐ-BGDĐT, ngày 16/10/2007 về Đánh giá kết quả rèn luyện của học sinh, sinh viên các cơ sở giáo dục đại học và trường trung cấp chuyên nghiệp hệ chính quy.*

[4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2002). *Quy chế số 43/2002/QĐ-BGDĐT, ngày 22/10/2002 về Công tác học sinh, sinh viên ngoại trú trong nhà trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp.*

[5] Bộ Chính trị (2018). *Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 về "Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới".*

[6] Đảng Cộng sản Việt Nam (2008). *Văn kiện hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[7] Nguyễn Ngọc Long (chủ biên, 2004). *Giáo trình Đạo đức học*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[8] Nguyễn Trọng Nghinh (2013),*Nghiên cứu giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo viên chủ nhiệm tại Trường Cao đẳng Hàng hải I*, Đề tài khoa học cấp trường, Trường Cao đẳng Hàng hải I, Hải Phòng.

[9] Trần Sỹ Phán (1999). *Giáo dục đạo đức đối với sự hình thành và phát triển nhân cách sinh viên Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.* Luận án Tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.

[10] Trường Cao đẳng Hàng hải I (2011). *Chương trình Hành động thực hiện Chỉ thị 296 của Thủ tướng Chính phủ, Nghị quyết 05 của Ban Cán sự Đảng Bộ Giáo dục và Đào tạo.*

[11] https://vietnamtodaynew.blogspot.com/2022/04/cach-mang-trang-tay-nao-nguoi-viet-va.html.